FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Tutkintovientitoimikunta

Sivistysvaliokunta 05.11.2025/ HE 143/2025 vp

Tutkintovientitoimikunnan kuuleminen

Mervi Jansson
Tutkintovientitoimikunnan puheenjohtaja

Tutkintovientitoimikunnan lausunto

Tutkintovientitoimikunta haluaa tuoda esiin seuraavat asiat:

- **Vaikutusarvioinnit koulutusvientiin, kehitysyhteistyöhön ja yritystoimintaan puuttuvat**.
- **33 § laadittiin alunperin mahdollistamaan yhtiötetty tilauskoulutusmuotoinen tutkintovienti - nyt esitetty muotoilu muuttuu viennin esteeksi.**
- **“Tilaaja”-käsitettä tulee selkeyttää**, jotta se tunnistaa EU:n ulkopuolisen tutkintomuotoisen tilauskoulutuksen rakenteet.
- **Nykyinen malli jossa koulutuksen järjestäjän tytär- tai osakkuusyhtiö toimii koulutuksen viejänä kolmansiin maihin** on toimiva ja eettinen, ja sen jatkuvuus **tulee turvata.**

Ehdotettu lisäys 33 §:n 3 momenttiin:

EU:n ulkopuolella tapahtuva tilauskoulutus *voidaan* ***52 §:n mukaisesti toteuttaa*** *yhteistyössä sellaisten* ***toimijoiden kanssa, jotka tarjoavat osaamisen kehittämispalveluita liiketaloudellisin perustein***. ***Koulutuksen järjestäjä vastaa*** *tutkinnon myöntämiseen liittyvistä* ***viranomaisprosesseista*** *ja on* ***velvollinen valvomaan*** *liiketaloudellisesti tuotettujen* ***osaamisen kehittämispalvelujen eettisyyttä, laatua ja toteutusta***. *Koulutuksen järjestäjän* ***tulee saada vähintään kulut kattava korvaus toiminnasta, ja sen on oltava selkeästi erillään valtionosuusrahoituksesta.***

Vaikutukset – mikäli esitettyä 33 § ei muuteta

1. Toiminnallinen seuraus - vienti kolmansiin maihin loppuu

- Nykyisessä muodossaan **esitys estää tytär- ja osakkuusyhtiöiden toteuttaman tutkintoviennin** EU:n ulkopuolelle -koulutuksen järjestäjät ovat keskittyneet osaajatuontiin, joka toteutetaan Suomessa.
- **Menetetään vientituloja ja työpaikkoja**.
- 52 § säätelee yhteistyötä koulutuksen järjestäjän ja liiketaloudellisesti toimivan yhtiön välillä Suomessa, eikä sitä olla muuttamassa. Nyt esitetään kuitenkin linjausta, jonka mukaan tytär- ja osakkuusyhtiöt eivät saa tehdä koulutusyhteistyötä omistajiensa kanssa kun kyse on tilauskoulutuksesta, joka tapahtuu EU:n ulkopuolella.

2. Kansainväliset ja poliittiset vaikutukset

- Ristiriita Suomen ulko-, kehitys- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden kanssa.
- Heikentää Suomen maakuvaa ja asemaa laadukkaan koulutusosaamisen viejänä.

3. Laadun ja eettisyyden näkökulma

- Viiden vuoden kokemus osoittaa, että nykyiset valvontamekanismit tilauskoulutusmuotoiselle tutkintoviennille toimivat (Oph ja tutkintovientitoimikunta).
- Toiminnassa ei ole ilmennyt eettisiä tai laadullisia ongelmia.

Pyydämme, että sivistysvaliokunta tuo mietinnössään esiin edellä mainitut seikat ja toteaa, että pykälään 33 §:n tulee lisätä ehdotetun mukainen 3 momentti.